

УДК 34:658.5(477)

ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМНИЦТВА В УКРАЇНІ

*Толстова А.В., к.е.н., доцент (УкрДУЗТ),
Торопов В.С., студент
(НЮУ ім. Я.Мудрого)*

В сучасних умовах вагомого значення для економіки України набуває розвиток підприємництва як джерела економічного зростання суспільства, за рівнем розвитку якого можна зробити висновок про масштаби і якість ринкових відносин, про ефективність виробництва в цілому. Тому перед державою постає завдання створення як економічних, так і соціальних передумов, які б дозволили ефективно розвиватися підприємству.

На жаль стан розвитку економічних відносин свідчить про не досконалість законодавства. Воно перестало бути фундаментом правового регулювання і не забезпечує виконання державних, галузевих і регіональних програм соціально-економічного розвитку. Сучасні умови господарювання потребують упорядкування і вдосконалення національної правової системи, зокрема, прийняття ефективних підприємницьких законів.

Правове забезпечення визначається двома напрямками регулювання підприємницької діяльності. Перший напрям регламентує порядок реалізації права на підприємництво, гарантуючи його непорушність і визначаючи правовий статус суб'єктів господарювання. Другий — визначає цілі, організаційно-правові засоби, методи і прийоми впливу держави на упорядкування відносин щодо здійснення підприємницької діяльності.

Підприємницьке законодавство України складають регулюючі підприємство закони України та постанови Кабінету Міністрів, нормативні акти міністерств і відомств, органів місцевого самоврядування, у тому числі тих державних органів, що здійснюють державне регулювання підприємництва, контроль і нагляд за ним.

До основних недоліків правового забезпечення підприємництва в Україні слід віднести: відсутність єдиної законодавчої

стратегії стосовно розвитку підприємництва; неоднозначність, нестабільність і суперечливість чинної нормативно-правової бази розвитку підприємництва; практично не функціонуючий характер багатьох правових актів, дуже низька виконавча дисципліна щодо нормативно-правових документів; необґрунтованість законодавчих обмежень та вимог, які містяться в окремих нормативно-правових актах.

Розв'язання існуючих проблем розвитку підприємництва в Україні, створення відповідного середовища потребують докорінної переорієнтації державної політики розвитку підприємства. Завдання полягає в тому, щоб суттєво розширити його роль і місце в економічному житті суспільства. Саме з огляду на це слід виходити при розробці та реалізації заходів щодо правового забезпечення розвитку підприємства. Втілення у життя цього завдання неможливе без усунення основних недоліків, які притаманні законодавчій практиці.

Усунення зазначених недоліків правового забезпечення підприємства потребує реалізації комплексу заходів, до яких слід віднести:

- удосконалення чинних правових актів, що регулюють підприємницьку діяльність з метою усунення внутрішньо-правових суперечностей та скасування положень, які гальмують розвиток підприємства;
- впровадження державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності з метою створення сприятливого підприємницького середовища;
- удосконалення сутності, змісту й ефективності законів; визначення змісту й ефективності адміністративно-правової і господарсько-правової відповідальності;
- удосконалення правового механізму забезпечення реалізації й захисту економічних і соціальних прав та інтересів підприємців;
- активізація фінансово-кредитної та інвестиційної підтримки підприємства;
- сприяння створенню інфраструктури розвитку підприємства;
- удосконалення податкової системи, що забезпечувала б достатній обсяг надходжень платежів до бюджетів усіх рівнів, ефективне функціонування економіки країни, справедливий підхід до оподаткування всіх

категорій платників податків;

- формування належного правового середовища для розвитку інноваційної та науково-технічної діяльності, підвищення мотивації підприємця до високопродуктивної і високоякісної діяльності через вдосконалення системи економічного стимулювання шляхом внесення змін до податкового, митного законодавства;

- впровадження правих заходів щодо викорінювання корупції в господарській і публічній сферах;

- встановлення порядку збалансованості державних і суспільних інтересів з інтересами суб'єктів підприємництва (публічно-правових з приватноправовими);

- організації заходів для адаптації національного законодавства в підприємницькій сфері до європейського законодавства;

- формування економіко-правового механізму легалізації тіншового капіталу, тіншової діяльності й тіншової економіки.

УДК 338.2

МОДЕРНИЗАЦІЯ СФЕРИ СОЦІАЛЬНИХ УСЛУГ РЕГІОНА

*Феклистова І.С., к.э.н., доцент
(Орловский филиал ФГБОУ ВО
«РАНХиГС»)*

Ключевыми целям, обуславливающими процесс регулирования развития сферы социальных услуг, являются: ориентация экономического развития сферы социальных услуг на решение социальных задач, формирование восприимчивой к нововведениям сферы социальных услуг, сочетающей механизм рыночного саморегулирования с активным государственным воздействием на процессы развития рынка социальных услуг; учет общемировых тенденций и опыта регионов, добившихся определенного прогресса в развитии рынка социальных услуг, в сочетании с социокультурными особенностями населения. Осуществление предлагаемых целевых ориентиров социально-

экономического развития позволит сформировать условия для устойчивого развития сферы социальных услуг по следующим направлениям: адресная поддержка и оказание бесплатных социальных услуг наименее защищенным слоям населения; реальное обеспечение минимальных государственных гарантий в области потребления социальных услуг; повышение роли регионов и органов местного самоуправления в реализации мер по социальной защите населения.

В качестве главных направлений регулирования развития рынка социальных услуг можно выделить следующие: преобразование механизмов финансирования; законодательное оформление гарантированного минимума социальных услуг, предоставляемых населению на бесплатной и льготной основе; расширение источников финансирования учреждений социального назначения за счет развития благотворительности, спонсорства и их собственной коммерческой деятельности; содействие этому процессу посредством расширения налоговых льгот для социальных учреждений и для физических и юридических лиц, которые передают этим учреждениям финансовые средства в порядке благотворительности; развитие негосударственных форм обслуживания.

Важным условием формирования современного рынка социальных услуг является наличие соответствующей рыночной инфраструктуры, которая включает в себя информацию о состоянии рынка, об услугах, возможность беспрепятственной трансформации рынков труда и капитала, создание системы финансово-кредитных учреждений, развитие логистической составляющей, а также бирж услуг. Проекты по модернизации сферы социальных услуг целесообразно разрабатывать и реализовывать посредством создания управляемого рынка социальных услуг на основе стандартов качества и с учетом необходимости решения задач, связанных с разработкой и внедрением в практику методологии эффективного картирования местных потребностей, предоставляемых социальных услуг, а также возможностей и производительности поставщиков социальных услуг; разработкой методов государственного заказа на